ادامه از صفحه اول

دفاع صحیح از حقوق حجاج جان‌باخته

این مسئله هم نباید از نظر دور داشته شود که عربستانی‌ها برای حج، اهمیت بسیاری قائل هستند و برگزاری موفق آن را برای بهبود وجهه خود در جهان و دنیای اسلام، یک امر جدی می‌دانند. دراین‌باره، کمیته‌هایی تشکیل شده و قرار است مسئولان مرتبط در وزارت امورخارجه هم به محل حادثه اعزام شوند تا تحقیقات جامعی پیرامون آن صورت بگیرد. مراسم عبادی حج، هنوز به پایان نرسیده و هزاران‌نفر از حجاج ایرانی همچنان در مکه و مدینه حضور خواهند داشت. از همین هفته، عملیات بازگشت حجاج آغاز می‌شود و این مسئله باید در کنار بازگرداندن اجساد عزیزانمان و البته مجروحان حادثه صورت گیرد. نگارنده در سال ۱۳۶۶ مسئول ستاد وزارت خارجه در مدینه بودم و چه پیش از حادثه جمعه خونین سال ۱۳۶۶ و چه پس از آن، شاهد فضای خاص آن مقطع در عربستان علیه کشورمان و حجاج ایرانی بودم. پیروزی‌های رزمندگان ما در جنگ و رسیدن آن به نقطه تعیین‌کننده، نوعی فضای جنگ روانی در بین مأموران سعودی و حتی مردم آن شهرها در مورد ایرانیان ایجاد کرده بود. نکته دوم، مدیریت فضای مجازی و شبکه‌های اجتماعی است. همان‌طور که در پیام مقام معظم رهبری نیز آمده است، این حادثه در سطح جهان اسلام رخ داده و هنوز زوایای آن به‌طور دقیق و با حضور تیم‌های کارشناسی بررسی نشده است. اگرچه افکار عمومی کشورمان به‌خاطر ازدست‌رفتن جان ده‌هانفر از حجاج ایرانی و البته سایر مسلمانان جریحه‌دار شده و باید مسئولان عربستان پاسخ روشنی در باب چرایی بروز این حادثه و کاستی‌های امدادرسانی و... ارائه کنند اما اگر کسی در یک شبکه اجتماعی نوشت دیدم که خودش شاهد فلان اتفاق در صحنه بوده، نباید به همین سادگی مبنای تحلیل قرار گیرد و دیدگاه‌های غیرکارشناسی و مردمی، به‌عنوان «فکت» ما ارائه شود. این حق کاملا برای ما محفوظ است که دولت عربستان را مسئول و پاسخ‌گو بدانیم اما در این فاجعه هولناک، در کنار همه کشورهای اسلامی قرار بگیریم. در میان مسئولان حج عربستان، این فرهنگ که در هنگام وقوع حادثه از تیم‌های مسئول سایر کشورها مستقر در مکه استفاده شود، وجود ندارد. مدیریت حج در عربستان ضعیف است و نگارنده در همان سال ۶۶ که پادشاه فعلی عربستان، امیر مدینه بود، در ملاقات با وی و سایر سطوح حاکمیتی، تفاوت‌های معناداری میان افراد و مسئولان مختلف این کشور مشاهده کردم. در حوزه حج، افراد سنت‌گرا و غیرقابل‌نفوذ از منظر بحث و استدلال منطقی مسئولیت داشتند بنابراین در امور مختلف - حتی بر سر اینکه آب‌رسانی و یخ‌رسانی به حجاج در گرمای تابستان آن سال‌ها صورت گیرد- امکان رسیدن به تفاهم با آنها نبود. آنچه در این شرایط حائزاهمیت است، پرهیز از دامن‌زدن به فضای طایفه‌گری و میدان‌ندادن به افراد مشخص و مغرضی است که در «سطح» می‌مانند و مسائل را فرقه‌ای می‌کنند. با توجه به مشکلاتی که در خاورمیانه وجود دارد، سیاست رسمی جمهوری اسلامی ایران، کاهش تنش‌های منطقه‌ای و فرقه‌ای و تأکید بر وحدت جهان اسلام با صلابت و نقش فعال در صیانت از منافع ملی در منطقه است. هشتگ‌ها و کمپین‌هایی که به اسم عربستان در حال دامن‌زدن به فضای ضدایرانی است می‌تواند کار عناصر وهابی یا تکفیری باشد که اتفاقا همسو با برخی تندروهای داخلی به‌دنبال ایرانی- عربی‌کردن این فاجعه است که همه دنیای اسلام را تحت‌تأثیر قرار داده و برخی حجاج مسلمان تبعه اروپا هم در آن جان باخته‌اند. باید پیشنهاد کنیم تا کارگروه مشترک اسلامی ذیل سازمان همکاری اسلامی برای بررسی این حادثه تشکیل شود و در کنار آن، همه ظرفیت دیپلماتیک، سازمان حج و زیارت، وزارت کشور و بعثه مقام معظم رهبری را برای پیگیری مطالبات بحق خود از دولت عربستان بسیج کنیم.

بانک جهانی یکی از آمارهایش را به‌روزرسانی کرد

افزایش ۶۵ سنتی خط فقر پس از ۲۵ سال

شرق: بانک جهانی با افزایش ۶۵ سنتی روی خط فقر، اعلام کرد: هرکس کمتر از یک‌دلار و ۹۰ سنت درآمد داشته باشد، فقیر محسوب می‌شود. از سال ۱۹۹۰ تاکنون، خط فقر از منظر بانک جهانی یک‌دلارو ۲۵ سنت بود و حالا بانک جهانی پس از ۲۵ سال، معیار خود را نسبت به خط فقر به‌روزرسانی کرده است. این‌طور که جیم یونگ کیم، رئیس بانک جهانی گفته است: تصمیم مربوط به تغییر خط فقر با آمارهای جدید در مورد برآورد برابری قدرت خرید در ارتباط است؛ ما فکر نمی‌کنیم که معیارها را تغییر داده‌ایم بلکه این معیارها را برای سال ۲۰۱۵ به‌روزرسانی کرده‌ایم.

براساس گزارش تسنیم به نقل از فایننشال‌تایمز، کشورهای اصلی عضو بانک جهانی قرار است روز جمعه ۱۷ «هدف توسعه پایدار» که خط‌مشی توسعه جهانی را تا سال ۲۰۳۰ تعریف خواهد کرد، مورد تصویب قرار دهند. دشوار می‌توان پیش‌بینی کرد که چه تعداد از مردم جهان تحت‌تأثیر این تغییر تعریف قرار گیرند، اما زمانی که بانک جهانی معیار یک‌دلارو ۹۲ سنت را مورد آزمایش قرار داد، نتیجه، اضافه‌شدن ۱۴۸میلیون‌نفر به تعداد فقرای جهان بود.

بیشترین رشد تعداد فقرا در شرق آسیا اتفاق خواهد افتاد؛ جایی که تعداد فقرا تقریبا دوبرابر خواهد شد و از ۱۵۷ میلیون نفر فعلی به ۲۹۳ میلیون نفر خواهد رسید. در آمریکای‌لاتین، تعداد فقرا هشت میلیون نفر (۲۵ درصد) نسبت به ۳۷ میلیون نفر فعلی افزایش خواهد یافت. در جنوب آسیا، تعداد فقرا هفت میلیون نفر رشد خواهد داشت و به ۴۰۷ میلیون نفر خواهد رسید. اما در آفریقای زیر صحرا تعداد فقرا بدون تغییر در رقم فعلی ۴۱۶ میلیون‌نفر باقی خواهد ماند.

پژوپان: خط فقر بانک جهانی مبنای علمی ندارد

جمشید پژوپان، اقتصاددان، در مورد خط فقر اعلامی بانک جهانی ضمن بیان اینکه این خط فقر بیشتر شبیه نوعی شوخی است، گفت: خط فقر یک‌دلارو ۹۰ سنتی بانک جهانی اعتبار و مبنای علمی ندارد و می‌توان گفت این خط فقر تنها نوعی بنچ مارک در قیاس کشورهای مختلف دنیاست.

وی با اشاره به اینکه هر کشوری واحد پول متفاوتی دارد، افزود: در برخی کشورهای آفریقایی یک دلار هم مبلغ بسیار بالایی است بنابراین چنین خط فقری نه‌تنها مبنای علمی بلکه حتی مبنای عملی هم ندارد.

پژوپان درعین‌حال این مسئله را مورد تأکید قرار داد که خط فقر تعاریف متفاوتی دارد و براساس هر تعریفی، درصد متفاوتی از افراد زیر خط فقر قرار خواهند گرفت. به‌عنوان‌مثال یکی از دیدگاه‌ها به خط فقر آن است که فردی که بتواند نیازهای اولیه و اساسی خود را در رفع گرسنگی تأمین کند، در خط فقر نمی‌گنجد، درحالی‌که دیدگاه برخی دیگر بر این است که باید مسائل آموزشی، بهداشتی، آزادی، دسترسی به جایگاه‌های حکومتی و پست‌های دولتی را هم در شاخصه فقر موردتوجه قرار داد.

وی به پیچیدگی‌های موجود برای تعیین خط فقر در کشورهای مختلف اشاره کرد و ادامه داد: مسئله خط فقر به این سادگی‌ها نیست که حالا بانک جهانی دست در جیب کند و عددی را به‌عنوان خط فقر کل دنیا از جیب بیرون بیاورد.

این اقتصاددان در مورد قابلیت تطابق خط فقر بانک جهانی با خط فقر در ایران نیز اظهار کرد: اگر خط فقر را به‌جای یک‌دلارو ۹۰ سنت، دو دلار در نظر بگیریم، شش، هفت هزار تومان در روز خواهد شد؛ حالا اگر این مقدار را در ۳۰ روز ضرب کنیم، به عددی حدود ۲۰۰ هزار تومان می‌رسیم؛ درصورتی‌که حداقل دستمزد در ایران بالاتر از این مقدار است بنابراین با این خط فقر اعلامی از سوی بانک جهانی، درصد کمتری از مردم ایران زیر خط فقر قرار خواهند گرفت ضمن اینکه باید به این مسئله نیز توجه کرد که هم‌اکنون حداقل دستمزد ساعتی در آمریکا هشت تا ۹ دلار است پس یک فرد در آمریکا با ۱۰ ساعت کار، ۸۰ دلار درآمد دارد پس چنین خط فقری معیار علمی ندارد.

رئیس کمیسیون اصل ۹۰ مجلس خبر داد

دخالت مسئولان در ۲۰ درصد زمین‌خواری‌ها

شرق: زمین‌خواری، دریاخواری و دیگر تجاوزها به محدوده طبیعت این روزها در صدر اخبار است و البته به گواه مسئولان این نوع تخلفات پیش‌ازاین نیز بوده و اکنون رسیدگی به آن جدی گرفته شده و به این علت بیش‌ازپیش با چنین واژگانی روبه‌رو می‌شویم. حالا، اما هر بار مسئولان از پشت پرده این زمین‌خواری‌ها خبر می‌دهند و این بار هم رئیس کمیسیون اصل ۹۰ مجلس با حضور در برنامه‌ای تلویزیونی گفته است، برخی مسئولان برای اداره امور شهرها زمین‌های اطراف را می‌فروشند و برخی مسئولان در حدود ۲۰ درصد زمین‌خواری‌ها دخالت داشته‌اند و نفع برده‌اند. این خبر تأسف‌بار را پیش‌ازاین نیز دیگران اعلام کرده بودند، اما نکته در درصد بالایی است که در پرونده این نوع تخلفات برای مسئولان کنار گذاشته شده است! محمدعلی پورمختار علاوه بر بیان این مطلب، اظهارات وزیر کشور مبنی بر جلوگیری از ۹۰ درصد از زمین‌خواری‌ها را رد می‌کند و می‌گوید: «چنین اعتقادی نداریم، زیرا هر روز گزارش‌هایی در این زمینه به مجلس ارسال می‌شود».

البته رئیس کمیسیون اصل ۹۰ مجلس یادآور می‌شود که آمار دقیقی از میزان زمین‌خواری‌ها در کشور وجود ندارد؛ اما هزاران هکتار زمین‌خواری شده است که این زمین‌خواری‌ها مرتبط با عملکرد مسئولان است، زیرا برخی می‌گویند به ما تحمیل می‌کنند که عدد و رقمی را به فلان مکان اختصاص دهید و هرکدام از دستگاه‌های محلی باید مبلغی بپردازند. او در گفته‌های خود سعی می‌کند پای مجلسی‌ها را از پرونده زمین‌خواری بیرون بکشد و براین‌اساس اعلام می‌کند: به جز زمین‌خواری گردنه حیران که دو نماینده، ضد یکدیگر دعوایی را مطرح کردند، هیچ گزارشی درباره دخالت نمایندگان مجلس در زمین‌خواری‌ها وجود ندارد.

پورمختار با اشاره به پرونده زمین‌خواری گردنه حیران می‌گوید: برای سه روستایی که حدود ۲۰ خانوار جمعیت دارند، ۱۷۰ هکتار طرح هادی در نظر گرفته شده است؛ درحالی‌که این زمین‌ها کشاورزی است و نباید طرح هادی در آنها اجرا شود. ۳۰۰ بنا داخل ۱۷۰ هکتار و ۲۰۰ بنا خارج از آن ساخت شده است که باید تخریب شوند.

ابوالقاسم جراره، نماینده مردم بندرعباس، نیز گفت: در بندرعباس زمین‌خواری و دریاخواری وجود دارد که نمونه دریاخواری در بخش درگاهان قشم و نمونه زمین‌خواری ساخت ۱۴ هزار مترمربع بنا در بندرعباس است. در ۱۴ هکتار زمینی که در اختیار شهرداری بندرعباس بود و برای بوستان و پارکینگ به شخصی واگذار شد، وی ۱۴هزار مترمربع بازارچه ماهی‌فروشی احداث کرده است. شهرداری بندرعباس در این زمینه تخلف کرده است.

این نماینده مجلس افزود: فردی پس از گذشت حدود ۵۰ سال از ساخت فرودگاه بندرعباس سندی را ارائه کرده و مدعی زمین این فرودگاه شده است. دولت پرداخت ۱۸میلیارد تومان به صاحب سند را پذیرفته است. از سویی دبیر شورای‌عالی شهرسازی و معماری هم با اشاره به اینکه طرح شکایت از پرونده‌های دریاخواری باید از سوی سازمان مرتبط انجام شود، گفت: در پرونده درگاهان قشم، بخشی از جنگل حرا از بین رفته است. پیروز حناچی البته می‌گوید: درخصوص اینکه در مورد برخی پرونده‌های دریاخواری اعلام شده هنوز شکایتی صورت نگرفته است، اما شورای‌عالی شهرسازی و معماری هشدارهای لازم را در این خصوص اعلام می‌کند، ضمن آنکه در برخی پرونده‌ها شکایت از سوی سازمان‌های مرتبط باید انجام شود.

حناچی با اعلام اینکه دریاخواری در بندرعباس و نوار ساحلی جنوب از مواردی است که از سوی سازمان بنادر و دریانوردی طرح شکایت شده است، گفت: تخریب نوار ساحلی در رامسر هم مصوبه شورای‌عالی شهرسازی و معماری وقت را داشته و الان سازمان بنادر در حال پیگیری این پرونده است.

یک مقام مسئول در سازمان امور اراضی نیز ضمن تشریح جزئیات زمین‌خواری در گردنه حیران، گفت: در دو هفته اخیر موفق شدیم ۳۰ ویلای درحال‌ساخت را در اراضی خارج از طرح هادی این منطقه قلع‌وقمع کنیم. معاون حفظ کاربری و یکپارچه‌سازی اراضی کشاورزی سازمان امور اراضی کشور با بیان اینکه کل منطقه حیران بسیار وسیع و حدودا بیش از دوهزار و ۲۰۰ هکتار است، گفت: زمین‌خواری در منطقه کوچکی از آنجا اتفاق افتاده است، ضمن اینکه در روستای حیران حدود هفت هکتار به‌عنوان کاربری مسکونی طراحی شده بوده و اشخاص می‌توانستند مجوز بگیرند و ساخت‌وساز انجام دهند. فرید صیدی‌نژاد افزود: در این راستا، کسی که ساکن روستای حیران بوده باید به دهیاری مراجعه می‌کرده و دهیاری یا بخشداری نیز براساس نقشه‌ها و طرح مصوب، پروانه را برای ساخت‌وساز در این منطقه صادر می‌کرده است. این مقام مسئول با اشاره به اینکه صلاحیت در این زمینه بیشتر در حوزه دهیاری بوده و بخشداری بیشتر به‌عنوان ناظر عمل می‌کرده، افزود: بنیاد مسکن ناظر پروانه‌ها در مناطق روستایی بوده است. صیدی‌نژاد تأکید می‌کند که این زمین‌خواری براساس اختلاف دیدگاه رخ داده است. او می‌گوید: اتفاق رخ داده، این بوده که دهیار براساس برداشت شخصی خود همه ۱۶۰ هکتار داخل طرح هادی روستایی را مسکونی تلقی کرده و علاوه بر محدوده هفت هکتاری بافت مسکونی، در سایر اراضی داخل طرح نیز پروانه ساخت صادر می‌کرده است. در این راستا، افراد زمین‌های کشاورزان را خریداری می‌کردند و با استفاده از این مجوزها و درواقع به صورت غیرمجاز ساخت‌وساز انجام می‌دادند.

پیش‌بینی قیمت طلا شبیه به انداختن سکه شد

صعود تا ۱۶۰۰ یا سقوط تا ۸۰۰ دلار

محسن قادری
تحلیلگر بازار ارز، طلا و بورس

«دولت از بازار سهام حمایت نمی‌کند» اغلب فعالان بازار سرمایه این جمله را در تمام تحلیل‌های‌شان تکرار می‌کنند؛ اگر از آنها درباره ریزش‌های به ظاهر بی‌پایان بازار سرمایه پرسیده شود، اغلب حمایت‌نکردن دولت از بازار را دلیل اصلی بر می‌شمرند؛ همه می‌گویند هر بالایی را باید فروخت؛ برخی حتی عوامل دولت قبلی را عامل ریزش‌ها می‌دانند؛ بازار در شش ماه گذشته پس از هر مرحله پیشرفت در پرونده هسته‌ای، به‌شدت ریزش کرده است؛ نبود نقدینگی، نرخ بالای سود بانکی، آغاز دعواهای سیاسی پیش از انتخابات، کاهش قیمت نفت، پایین‌آمدن قیمت مواد اولیه در جهان، کاهش رشد اقتصادی در چین، شروع محسوس دعواهای سیاسی پیش از انتخابات و هزاران دلیل دیگر را نیز برای این ریزش‌های ممتد می‌توان برشمرد. پس از توافق هسته‌ای در تیرماه برخی شرکت‌ها نزدیک به نیمی از ارزش خود را از دست داده‌اند. در نیمه دوم شهریورماه شتاب ریزش شدت گرفت، به شکلی که از ۱۸ تا ۳۰ شهریور در ۱۰ روز کاری شاخص بازار بیش از سه‌هزار واحد افت کرد؛ در اینکه عوامل بنیادی در وضعیت بازار مؤثر بوده‌اند، جای کوچک‌ترین تردیدی وجود ندارد، اما عوامل روانی نظیر خستگی و دل‌زدگی سهام‌داران، ترس از ریزش‌های بیشتر و... در این رفتار گله‌ای مؤثرتر بوده است. متولیان بازار نیز با جابه‌جایی‌های بلوکی و بالازدن قیمت پایانی برخی تک‌سهم‌ها به نریختن شاخص کمک می‌کنند! اینکه از دولت انتظار دخالت مستقیم داشته باشیم بر هیچ پایه و اساس اقتصادی‌ای استوار نیست، اما از دولت و دیگر متولیان می‌توان انتظار شفاف‌سازی و نهادسازی و ابزارسازی داشت؛ بازار ما از این نظر فقیرترین بازار در دنیاست. ساده‌ترین امکاناتی نظیر فروش استقراضی، ابزارهای مشتقه و شرکت‌های اعتبارسنجی در این شرایط به تعادل بازار کمک می‌کنند. در این بین کمترین کمک دولت به بازارها افزایش شفافیت، ایجاد قانون‌های بلندمدت و ایجاد کمیته‌هایی برای پیگیری و ایجاد نهادها و ابزارهای جدید مالی است؛ نمی‌توان سرمایه‌گذاری خارجی در بازار سرمایه را بدون وجود ابزارهای پوشش ریسک، نهادهای اعتبارسنجی و از همه مهم‌تر شفافیت واقعی در بازار انتظار داشت. دلار پس از یک هفته متلاطم، در پایان شهریور، تقریبا نوسان کمی داشت و در اکثر هفته حول‌وحوش سه‌هزارو ۴۰۰ بود؛ افزایش تقاضای پایان فصل، تقاضای ارز برای مسافرت‌ها، به‌ویژه برای سفر حج و کاهش درآمدهای نفتی دلایلی بود که دولتی‌ها برای افزایش قیمت برمی‌شمردند. نفت برنت در چند هفته گذشته در محدوده چهل‌وچند تا پنجاه‌وچند دلاری برای هر بشکه و طلا هفته‌های بیشتری در محدوده هزارو ۷۰ تا هزارو ۱۷۰ دلاری برای هر اونس گیر افتاده است و البته این دو در این محدوده‌ها گهگاه نوسان‌های شدید دو، سه درصدی در عرض چند ساعت از خود نشان می‌دهند، این شرایط می‌تواند نشانگر تغییر روند باشد؛ اما اینکه در آینده تغییری در روند نزولی یک ساله و چند ماهه نفت یا پنج ساله طلا اتفاق بیافتد به این بستگی دارد که آیا اقتصاد دنیا دوباره دچار رکود می‌شود، فدرال رزرو درباره نرخ بهره‌اش چه تصمیمی می‌گیرد، چین چگونه با رکودی که در آستانه آن قرار گرفته است، روبه‌رو می‌شود؛ دنیا با بحران‌های منطقه‌هایی نظیر خاورمیانه و با پدیده‌هایی نظیر داعش چه می‌کند. خلاصه پیش‌بینی اینکه طلا یا نفت به کدامین سو می‌رود، تقریبا شبیه به انداختن سکه شده است، همین است که در تحلیل‌های بازار طلا پیش‌بینی رسیدن قیمت به سطح هزارو ۳۰۰ تا هزارو ۶۰۰ دلار برای هر اونس تا پیش‌بینی ریزش آن تا ۸۰۰ دلار وجود دارد که همه می‌توانند درست باشند.

ارز *	قیمت(تومان)	تغییر
دلار آمریکا	۳۴۰۷	⇧
یورو	۳۸۳۵	⇩
پوند	۵۲۵۲	⇩
درهم	۹۳۴	⇧

طلاو سکه *	قیمت	تغییر
طرح جدید	۹۱۰۰۰۰	⇧
طرح قدیم	۹۰۹۰۰۰	⇧
نیم	۴۶۵۰۰۰	⇧
ربع	۲۵۵۰۰۰	⇧
گرمی	۱۶۹۰۰۰	⇧
گرم ۱۸ عیار	۹۳۰۶۰	⇩
اونس * (دلار)	۱۱۳۲	⇧

عنوان شاخص	۲۵ شهریور	۱ مهر	تغییر
کل	۶۲۲۶۴.۵	۶۱۶۸۶	-۵۷۸.۵
شاخص قیمت	۲۴۴۴۴.۴	۲۴۱۶۳.۸	-۲۸۰.۶
شاخص کل (هم‌وزن)	۹۷۲۹.۳	۹۵۸۵.۷	-۱۴۳.۶
شاخص قیمت (هم‌وزن)	۸۳۰۷.۴	۸۱۷۸.۹	-۱۲۸.۵
آزاد شناور	۶۹۵۲۶.۳	۶۸۵۱۸.۴	-۱۰۰۷.۹
۵۰ شرکت بزرگ	۲۵۳۸.۳	۲۵۱۶.۸	-۲۱.۵

یادداشت

چرا عزم ملی در حمایت از بازار سرمایه شکل نگرفت؟

محمد یوسفی‌نژاد
کارشناس بازار سرمایه

• بازار سرمایه روزهای بسیار سختی را پشت‌سر می‌گذارد. همه نمادهای اصلی بازار گواهی بر حال و روز بد این بازار است. حتی بسیاری از متغیرهای کیفی بازار نیز که کمتر از آن سخن به میان می‌آید، در شرایط نامناسبی قرار دارند. کاهش ارزش دارایی‌های سرمایه‌گذاران در دو سال اخیر بسیار زیاد بوده، به نحوی که در بهترین حالت تنها به تغییرات منفی شاخص کل از ارزش دارایی آنها نسبت به دو سال پیش افت داشته است و این در حالی است که در تعداد قابل ملاحظه‌ای از صنایع با افت به مراتب بیشتری همراه بوده است. تلویزیون ملی که در روزهای مثبت بازار همواره آمادگی پوشش اخبار رشد شاخص و رکودشکنی‌ها را دارد، این روزها حاضر شده، تا در روزهای منفی هم پوشش اخبار بازار سرمایه را در دستور کار خود قرار دهد. البته لازم به ذکر است که مسئولان بورس هم از قاعده رفتار تلویزیون ملی تبعیت کردند و فقط در روزهای مثبت حاضر به مصاحبه هستند. برنامه گفت‌وگوی ویژه خبری شب چهارشنبه، اول مهر، به موضوع مشکلات بازار سرمایه اختصاص داشت که موضوع برنامه به سمت اینکه چرا عزم ملی، درباره حمایت از بازار شکل نگرفت، هدایت شد. هرچند پاسخ‌های نماینده سازمان در نوع خود جالب و تا حدودی منطقی بود، اما واقعا سؤال اینجاست، چرا این عزم ملی درباره حمایت بازار ایجاد نشد؟ آیا دلیل آن شناخت‌نداشتن دولتمردان از کارکردهای بازار سرمایه و مزایای آن است؟ قبل از بررسی پرسش‌های فوق لازم است، اشاره موکد شود که این بحث که شاخص بورس تهران گویای وضعیت بازار و اقتصاد نیست، کاملا نادرست است. شاخص بورس تهران هر چند کارایی کامل را ندارد، اما در بلند مدت اطلاعات درستی را ارائه می‌کند و قابلیت اتکا دارد. به نظر می‌رسد دو رفتار در بازار ما موجب شده تا مسئولان دولتی از اوضاع نامناسب و شرایط بد بازار سرمایه آگاه نشوند و همچنین رکود بازار را هم طولانی مدت نمود. این دو پدیده «بلوک‌زنی» و «حبس کردن قیمت سهام» است که یکی موجب می‌شود بازار نتواند عزم ملی را به خودش جذب کند و دیگری نیز موجب شود تا رکودی که می‌توانست در چند ماه به پایان برسد به یک رکود دامنه‌دار حدود دوساله تبدیل شود. پدیده بلوک‌زدن که هر بار توسط مسئولان بورس تکذیب می‌شود، با توجه به قابل ردیابی‌بودن، این بلوک‌زدن‌ها، توهینی به شعور سرمایه‌گذاران قلمداد شده است و از طرفی اجازه نداد تا شاخص رقم واقعی را نشان دهد. به‌عبارت‌دیگر هرروز درصدی از شاخص منفی با انجام معاملات پرحجم در قیمت مثبت توسط مسئولان بورس جبران می‌شود و کاهش کمتری را نشان می‌دهد. این عامل قطعا در گزارش‌های آماری که در اختیار مسئولان ارشد و تیم تصمیم‌سازی اقتصادی قرار می‌گیرد، اطلاعات نادرستی در اختیار قرار داد و اجازه نداد تا عمق شرایط بد به اطلاع آنها برسد. از طرفی حبس قیمت سهام شرکت‌ها در محدوده چهار یا پنج درصدی هر چند اجازه نمی‌دهد قیمت با سرعت زیاد افت کند، اما موجب می‌شود با سرایت این روزهای منفی به روزهای بعد، قیمت یک سهم کاهش بیشتری را تجربه کند. بنابراین رکود دوساله بورس محصول تسری نواسانات قیمت‌ها است که بورس اجازه نداد این اتفاق صورت گیرد. البته قطعا مدیران بورس با آثار منفی حبس قیمت کاملا آشنا بودند که دامنه نوسان را از چهار به پنج درصد افزایش دادند. در مجموع باید گفت، مسئولان بازار سرمایه چه در دوره مدیریت قبلی و چه در مدیریت جدید با عملکرد نامناسب خود جلوی ایجاد عزم ملی برای جلوگیری از ایجاد بحران را گرفتند و حتی با رفتار خود همراهی بسیاری از فعالان بازار سرمایه را نیز از دست دادند. پیشنهاد می‌شود مسئولان بورس با حذف معاملات بلوکی در بازار عادی و افزایش دامنه نوسان شرایط را بهبود دهند.

خبر

پرداخت بدهی دولت به بانک‌ها با دلارهای آزاد

• **تسنیم:** وزیر اقتصاد از انتشار شش هزار میلیارد تومان اوراق برای تعدیل بدهی‌های دولت خبر داد و از پرداخت بدهی‌های دولت به بانک‌ها از محل منابع آزاد شده خبر داد.

بزرگ‌ترین هیأت تجاری انگلیس در راه ایران

• **ایسنا:** جورج آزبورن وزیر خزانه‌داری انگلیس، اعلام کرد اگر ایران به توافق هسته‌ای با قدرت‌های جهان احترام بگذارد، سال آینده می‌خواهد بزرگ‌ترین هیأت تجاری انگلیس را به تهران ببرد.

به چه مشغول کنم دیده و دل را که هنوز
دل تو را می طلبد، دیده تورا می جوید.

پنجم مهر ماه برای ما بازگو کننده دوازدهمین سال درگذشت همسر و مادر مهربان و فداکار و ارجمندمان شادروان نوشین خواجه نوری است. یاد و خاطرات و مهربانی ها و رفتارانسانی و صمیمانه و صبورانه او در کلیه دقایق زندگی ما حضور دارد و راهنمای ماست. ما و دوستدارانش برای بزرگداشت این عزیز روز یکشنبه ۹۴/۷/۵ از ساعت ۱۷ الی ۱۹ بر مزارش حضور خواهیم یافت و یادش را گرامی میداریم.

دکتر فرزین برزویه - جانان - بابک - آرش - اندیشه
خانواده خواجه نوری